

Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymän varainhankintapolitiikka

Yhtymäkokouksen hyväksymä 26.5.2023

Voimassa 1.6.2023

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Samkommunen Helsingforsregionens miljöjänster
Helsinki Region Environmental Services Authority

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Ilmalantori 1

00240 Helsinki

puhelin 09 156 11

faksi 09 1561 2011

www.hsy.fi

Lisätietoja

Minna Haapala, puhelin 09 156 11

minna.haapala@hsy.fi

Copyright HSY

Kansikuva: HSY / Mikko Käkelä

Sisällys

Johdanto.....	1
Rahoitustoiminnan yleiset periaatteet.....	1
Päätöksenteko ja vastuut.....	2
Rahoitusinstrumentit.....	3
Kestävä rahoitus	4
Laina-aika ja lyhennykset	4
Vastapuolet.....	5
Riskit ja riskienhallinta.....	5
Korkosuojaus	8
Tytäryhteisöjen rahoitus.....	9
Raportointi.....	9
Kassavarojen sijoittamisen periaatteet	10

Johdanto

Tämän varainhankintapolitiikan tavoitteena on määrittää Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymän (jäljempänä HSY tai kuntayhtymä) varainhankinnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan keskeiset periaatteet. Varainhankinnalla tarkoitetaan tässä yhteydessä vieraan pääoman hankintaa eli lainarahoitusta investointien rahoittamiseen ja maksuvalmiuden ylläpitämiseen. Pääsääntöisesti investointeihin kohdistuva rahoitus on pitkäaikaista ja maksuvalmiuteen kohdistuva rahoitus lyhytaikaista rahoitusta.

HSY:n varainhankintaa ohjaavat tämä dokumentti sekä vuosittaiset talousarviossa olevat rahoitusta ohjaavat linjaukset ja sitovuudet. Tämä varainhankintapolitiikka koskee soveltuvin osin myös HSY:n määräysvallassa olevia konsernin tytäryhteisöjä. Varainhankintapolitiikka on voimassa toistaiseksi.

Rahoitustoiminnan yleiset periaatteet

Rahoitustoiminnalla tarkoitetaan kuntayhtymän pitkä- ja lyhytaikaista rahoituksen hankintaa, joka voidaan toteuttaa erilaisilla rahoitusinstrumenteilla kuten pitkä- ja lyhytaikaisilla lainoilla, kuntatodistuksilla tai erilaisilla vuokrausmalleilla. Rahoituksen riskien suojaukseen käytetään lisäksi erilaisia johdannaisia kuten koronvaihtosopimuksia.

Kuntayhtymän hallintosäännön (luku 6 Talouden hoito, jonka 32 § rahatoimen hoito, voimassa 1.1.2023 alkaen) mukaan rahatoimen tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikenteen hoito ja rahoituksen hoitaminen.

Rahoitustoiminnan keskeisenä tavoitteena on kuntayhtymän palvelutoiminnan ja investointien edellyttämän rahoituksen varmistaminen sekä maksuvalmiuden ylläpitäminen kaikissa markkinatilanteissa. Muita keskeisiä tavoitteita ovat rahoituksen hankinta pitkäjänteisesti ja hajautetusti kuntayhtymän toiminnan luonne ja investointien tyypillinen käyttöikä huomioiden, rahoituksen kokonaiskustannusten minimointi, rahoituskustannusten vaihtelun tasaaminen pitkällä aikavälillä sekä rahoitusriskien ennakointi ja hallinta hyväksyttävällä tasolla. Riskienhallinnan kannalta keskeistä on markkinariskin ja maksuvalmiusriskin hallinta.

Yhtymäkokous määrittelee rahoitustoiminnan yleiset periaatteet kuntayhtymälle, hallitus toimii näiden periaatteiden mukaisesti ja kuntayhtymän toimitusjohtaja tai hänen määräämänsä hoitaa rahatoimen käytännön toimeenpanon hallituksen linjausten mukaisesti. Kuntayhtymän toimitusjohtajan tai hänen määräämänsä vastuulla on kuntayhtymän rahoitustoiminnan kokonaisuuden hallinta, rahoitusmarkkinoiden kontaktien koordinointi, tehtyjen laina- ja suojauspäätösten toteutus operatiivisella tasolla, kuntayhtymän rahoituksellisen aseman kehittymisen ja tehtyjen rahoituspäätösten raportointi ja kassavarojen lyhytaikainen sijoittaminen likvideihin ja turvallisiin sijoituskohteisiin.

Kuntayhtymä kilpailuttaa kaikki merkittävät pitkäaikaiset rahoitustarpeensa markkinoilla tai varmistuu muutoin päätösten markkinaehtoisuudesta.

Päätöksenteko ja vastuut

Kuntayhtymän yhtymäkokous päättää rahoituksen hankintaan liittyvien instrumenttien, kuten esimerkiksi johdannaisten käytön perusteista. Yhtymäkokouksen on näin otettava toimivaltuuksien lisäksi selkeä kanta siihen, minkä tyyppistä rahoitusta käytetään, millaisia rahoitus- ja johdannaisinstrumentteja voidaan hyödyntää ja minkälaiset riskit ovat hyväksyttäviä. Kuntayhtymän perussopimuksessa ja hallintosäännössä on varainhankintapolitiikan laatimishetkellä seuraavia rahoitustoimintaan ja rahatoimen hoitamiseen liittyviä määräyksiä:

Yhtymäkokous päättää:

- o yhtymäkonsernin toiminnan ja talouden keskeiset tavoitteet talousarviossa ja -suunnitelmassa (Hallintosääntö 7 §)
- o perussopimuksen mukaan sille kuuluvista rahatoimen hoitamisen asioista (Hallintosääntö 32 §, yhtymäkokouksen tehtävistä perussopimuksen 6 §:ssä)
- o perussopimuksen mukaan kuntayhtymän vesihuollon investointien toteuttamisen ja rahoituksen periaatteet (Perussopimus 18 §)

Hallitus päättää:

- o rahatoimen hoitamisesta muutoin kuin yhtymäkokoukselle perussopimuksen mukaan kuuluvista, rahatoimen hoitamiseen kuuluvista asioista (Hallintosääntö 32 §)
- o lainan ottamisesta yhtymäkokouksen vahvistamissa rajoissa (Hallintosääntö 8 §)

Lisäksi hallitus johtaa ja valvoo taloushallintoa sekä vahvistaa taloudenhoitoa koskevat ohjeet (Hallintosääntö 27 §).

Kuntayhtymän toimitusjohtajan tehtävänä on mm., ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle (Hallintosääntö 3 luku, 11 §):

- o johtaa kuntayhtymän hallintoa, taloutta ja muuta toimintaa,
- o huolehtia kuntayhtymän talousarvion ja suunnitelman ja sitovat tavoitteet sisältävän toimintasuunnitelman sekä strategian valmistelusta hallitukselle,
- o huolehtia yhtymäkokouksen ja hallituksen kokouksissa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja yhteen sovittamisesta sekä päätösten täytäntöönpanosta

Lisäksi toimitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää sijoitusten tekemisestä yhtymäkokouksen päättämien periaatteiden mukaisesti (Hallintosääntö 32 §).

Sisäisellä tarkastuksella on valtuudet valvoa varainhankintapolitiikan noudattamista kuntayhtymän rahoitustoiminnassa.

Rahoitusinstrumentit

Vieraan pääoman hankinta jaetaan lyhytaikaiseen (juoksuajaltaan alle vuoden pituista) ja pitkäaikaiseen rahoitukseen (juoksuajaltaan yli vuoden pituista). Lyhyt- ja pitkäaikaista rahoitusta tasapainottamalla turvataan kuntayhtymän rahoituksen riittävyys muuttuvissa olosuhteissa. Rahoitusmuodon valintaperusteita ovat kustannustehokkuus, riskien hallinta, ratkaisun selkeys ja toteuttamiskelpoisuus.

Kuntayhtymän pitkäaikaisia investointeja on tarve rahoittaa tulorahoituksen lisäksi myös vieraalla pääomalla. Investointeja, joiden kuoletusaika [vaikutusaika] on pitkä, rahoitetaan ensisijaisesti pitkäaikaisilla lainoilla. Kuntayhtymä turvaa pitkäaikaisen rahoituksen hankintaa käyttämällä eri rahoitusmuotoja ja rahoituksen lähteitä. Rahoitusrakenne pidetään joustavana hajauttamalla viitekorkoja tilannekohtaisesti lainakannan rakenteen ja sen tulevan kehityksen lähtökohdista. Lyhytaikaista rahoitusta käytetään kattamaan pitkäaikaisen rahoituksen ja kassatarpeen välistä erotusta.

Alla on listattu mahdollisia rahoitusinstrumentteja käytettäväksi kuntayhtymän rahoitustoiminnassa:

Lyhytaikainen rahoitus

- kuntatodistukset
- tililimiitit
- velkakirjalainat

Lyhytaikaisen rahoituksen lähteitä kuntayhtymässä ovat esimerkiksi kuntatodistukset. Kuntatodistusohjelmaa käytetään kuntayhtymällä joustavana ratkaisuna lyhytaikaisiin maksuvalmiustarpeisiin.

Kuntatodistukset ovat velkasitoumuksia, jotka kuntayhtymä on laskenut liikkeelle. Ennen kuntatodistusten liikkeelle laskua, kuntayhtymä tekee kuntatodistusohjelman erikseen rahoituslaitoksen, kuten pankin tai muun järjestäjän kanssa. Kuntatodistusohjelmassa sovitaan tarkemmat ehdot, kuten juoksu aika ja kuntatodistusten limiitti eli yhteisarvo.

Kuntayhtymä voi käyttää lyhytaikaisessa rahoituksessaan myös pankkien luotto- tai tililimiittejä.

Pitkäaikainen rahoitus

- jäsenkuntalainat (erääntyvät 30.12.2058)
- velkakirjalainat
- joukkovelkakirjalainat
- leasing-rahoitus

Kuntayhtymän pitkäaikainen vieraan pääoman hankinta järjestetään omistajalainojen lisäksi esimerkiksi velkakirjalainoilla. Kuntayhtymä voi ottaa kiinteä- tai vaihtuvakorkoisia lainoja. Nykyiset omistajalainat ovat vaihtuvakorkoisia.

Lisäksi poikkeustapauksissa voidaan käyttää joukkovelkakirjalainoja ja leasing-rahoitusta. Poikkeustapaukset sisältävät mm. irtaimiston leasing-järjestelyt.

Joukkovelkakirjalaina on kuntayhtymän liikkeeseen laskema laina, jota voidaan myydä sijoittajille. Joukkovelkakirjalainat ovat velkakirjoja, joilla lainan liikkeeseenlaskija lainaa varoja sijoittajilta, ennalta määrättyksi ajaksi. Joukkovelkakirjalainan erääntyessä maksetaan liikkeellelaskussa kerätty pääoma takaisin sijoittajille. Velkakirjalainasta yleisesti maksettava korko voi olla joko kiinteää (ns. kuponkikorko) tai vaihtuvaa korkoa (viitekorko + marginaali).

Leasing-rahoitusta (rahoitusleasing) käytetään vain, jos se on valikoitunut investointihankkeen rahoitusmuodoksi hankesuunnitelmassa. Leasingrahoitusta käytetään pääasiassa elinkaaren hallintaan liittyvien syiden vuoksi. Leasing rahoitusmuotona ei kasvata kuntayhtymän lainapääomaa, mutta vuokravastuiden määrä tulee esittää tilinpäätöksen taseen liitetiedoissa ja jäännösarvovastuu rahoitusleasingin osalta on pääsääntöisesti vuokralle ottajalla. Rahoitusleasing jakautuu irtaimen käyttöomaisuuden rahoitusleasingiin sekä kiinteistöleasingiin.

Kestävä rahoitus

Kestävällä rahoituksella tarkoitetaan tässä yhteydessä rahoituslaitosten tarjoamia vieraan pääoman ehtoisia rahoitustuotteita, joiden myöntämisen ehtona on investoinnin kestävyteen liittyviä kriteerejä. Kestävän rahoituksen myöntämisen kriteerit liittyvät investoinnin positiivisiin ympäristö- ja/tai yhteiskunnallisiin vaikutuksiin. Yhtenä etuna kestävällä rahoituksella on tyypillisesti ollut hieman edullisempi rahoituskustannus.

Kestävä rahoitus on yläkäsite ja kestävä rahoituksen tuotteet voidaankin jakaa esimerkiksi vihreän ja yhteiskunnallisen rahoituksen tuotteiksi. Vihreän rahoituksen myöntämisen kriteerit liittyvät rahoitettavan investoinnin ekologiseen kestävyteen ja yhteiskunnallisen rahoituksen sosiaaliseen ja kulttuuriseen kestävyteen. Kestävää rahoitusta on tarjolla sekä laina- että leasingrahoituksena.

Kestävä rahoitus on hankekohtaista ja kullakin rahoituslaitoksella on oma prosessinsa kestävä rahoituksen hakemiselle. Kestävän rahoituksen investoinnille asettamat vaatimukset tulee huomioida investointihankkeissa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, jotta investoinnilla on mahdollisimman hyvät edellytykset saada kestävä rahoitusta. Hankkeesta syntyvät ympäristövaikutukset ja -hyödyt tulisi olla selkeästi mitattavissa ja raportoitavissa hankekohtaisesti.

Laina-aika ja lyhennykset

Kuntayhtymän investoinnit ovat vaikuttavuudeltaan tyypillisesti pitkäkestoisia ja siten investointien rahoittamiseksi otetut pitkät laina-ajat ovat perusteltuja. Lainojen takaisinmaksuissa voidaan käyttää tasa-, annuiteetti- tai kertalyhenteisiä ohjelmia sekä näiden välimuotoa, ns. balloon-lainaa, jossa lyhennysohjelman jälkeinen viimeinen erä on suurempi kertaerä. Lainasalkun osalta tavoitellaan lainojen erääntymisen hajauttamista. Lainojen ennaikainen takaisinmaksu on myös mahdollista, mikäli markkinatilanne tai taloustilanne sen mahdollistaa (huomioitava rahoitussopimuksen ehdot ennaikaisesta takaisinmaksusta).

Pitkät laina-ajat mahdollistavat vakaan ja pitkän rahoituskannan sekä turvaavat rahoituksen yli suhdannesyökiin. Uusien lainojen tavoiteltu keskimääräinen laina-aika on 15 vuotta ja näin rahoitettava määrä on hallittavissa myös haastavassa markkinatilanteessa, jossa esimerkiksi rahoituksen saatavuus tai hinta on epäedullinen kuntayhtymälle. Pitkäaikaista rahoitusta voidaan hankkia myös pidemmällä ja/tai lyhyemmällä maturiteetilla, mikäli se on perusteltua (esimerkiksi investoinnin elinkaari).

Vastapuolet

Vastapuolena rahoittajiksi tai johdannaiskaupan osapuoliksi hyväksytään luotettavat tahot, jotka on lähtökohtaisesti Suomessa toimivat liikepankit sekä eurooppalaiset erityisluottolaitokset.

Vastapuolena voi olla myös muita tunnettuja ja vastuullisia tahoja liittyen leasing-rahoitukseen (kone- ja laitehankinnat) ja maksuliikenteeseen.

Riskit ja riskienhallinta

Varainhankinnan riskit jakautuvat markkinariskiiin (korkoriski ja valuuttariski), maksuvalmiusriskiiin (saatavuus- ja jälleenrahoitusriski) sekä vastapuoliriskiiin ja henkilöriskiiin.

Riskeiltä pyritään suojautumaan mm. hajauttamalla rahoitusta laina-ajan pituuden, lyhennysohjelman, vastapuolen ja rahoitusmarkkinan sekä korkoperusteen mukaan.

Varainhankintaan liittyvien riskien minimoimiseksi kuntayhtymä noudattaa varainhankinnassaan seuraavia periaatteita:

Vieraan pääoman käytöstä aiheutuva korkoriskiä sekä maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriskiä hallitaan hajauttamalla lainojen erääntymistä, korkosidosta sekä pitämällä riittävästi likvidejä varoja. Lainat jakautuvat lyhyt- ja pitkäaikaisiin lainoihin lainan käyttötärpeen mukaan. Kuntayhtymän tavoitteena on kohdentaa investointien rahoitus pitkäaikaiseen rahoitukseen ja talousarviolainat lyhyempään maturiteettiin.

Markkinariski

- Korkoriskiä syntyy, kun markkinakorkojen ja korkomarginaalien muutokset vaikuttavat kuntayhtymänrahoituskustannuksiin. Korkoriski realisoituu vaihtuvakorkoisen lainan osalta korkotason noustessa tai kiinteäkorkoisen lainan osalta korkotason laskiessa. Korkoriski koskee olemassa olevaa lainakantaa, jälleenrahoitettavaa lainakantaa sekä uusia lainoja.
  - Korkoriskiä vastaan voidaan suojautua yksinkertaisilla korkosuojausinstrumenteilla,
  - Korkoriskiä voidaan hallita korkosidonnaisuusjakaumalla (hajauttamalla lainasalkkua kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin lainoihin), laina-aikajakaumalla (hajauttamalla lainojen eräpäiviä ja lyhennyksiä tasaisesti eri ajankohtiin) sekä korkosuojauksilla.

- Markkinatiedon luotettavuuden varmistamiseksi käytetään tiettyjä, määritettyjä markkinatietolähteitä.
- Valuuttariski syntyy, kun otetaan velkaa tai sijoitetaan muussa kuin omassa kotivaluutassa. Valuuttariskin ottaminen edellyttää sen ottajalta korkojen, kurssien ja inflaation välisten riippuvuuksien ymmärtämistä. Valuuttariskiä hallitaan keskittymällä varainhankinnassa euromääräisiin rahoitusinstrumentteihin tai käyttämällä valuuttajohdannaisia.
  - Kuntayhtymä rahoittaa toimintansa euroissa ja kuntayhtymä ei ota varainhankinnassa lainkaan valuuttariskiä.

Maksuvalmiusriski

Kuntayhtymän maksuliikennetileillä pidetään rahavaroja päivittäisen maksuvalmiuden ylläpitämiseksi. Mikäli sijoittaminen on mahdollista ja järkevää, kuntayhtymän kassavarat sijoitetaan tuottavasti ja varovaisuuden periaatetta noudattaen.

- Saatavuusriskillä tarkoitetaan rahamarkkinatilanteen aiheuttamaa rahan saatavuuden vaihtelua. Huonossa markkinatilanteessa rahan saatavuus vaikeutuu.
  - Saatavuusriskiä hallitaan riittävällä maksuvalmiusreservillä hyödyntämällä rahoitusvaihtoehtoja monipuolisesti.
  - Saatavuusriskin hallitsemiseksi kuntayhtymällä tulisi olla likviditeettiä eli kassavaroja vähintään seuraavan 14 päivän tarpeiden kattamiseksi.
  - Kassavaroja sijoitetaan luonteeltaan vähäriskisiin kohteisiin.
- Jälleenrahoitusriski liittyy erääntyvään rahoitukseen, joka on rahoitettava vieraalla pääomalla edelleen. Jälleenrahoitusriski realisoituu esimerkiksi tilanteissa, joissa investoinnin kesto on pidempi kuin laina-aika. Jälleenrahoitusriskin realisoituessa rahoituksen (erityisesti pitkäaikaisen) saatavuus markkinoilta voi vaikeutua tai sen hinta on merkittävän korkea johtuen esimerkiksi lainanottajan alentuneesta luottokelpoisuudesta tai rahoitusmarkkinoiden häiriöistä. Pitkät laina-ajat lisäävät kassavirtojen ennustettavuutta, mutta pitkäaikainen rahoitus on kalliimpaa kuin lyhytaikainen, jossa jälleenrahoitusriski on suurempi.
  - Jälleenrahoitusriskiä minimoidaan lainasalkun maturiteettirakenteen hajautuksella ja suosimalla tasalyhenteistä maksuohjelmaa.

Viimesijaisesti kuntayhtymän maksuvalmiudesta vastaavat jäsenkunnat perussopimuksessa sovittujen osuuksien mukaan (Kuntalain 117 § ja perussopimuksen kirjauksen 22 § mukaan).

Vastapuoliriski

- Vastapuoliriskillä tarkoitetaan, että vastapuoli ei täytä sopimusvelvoitteitaan ja tämän seurauksena kuntayhtymältä jää varoja saamatta.
  - Vastapuoliriskin hallitsemiseksi kuntayhtymä tekee rahoitus- ja markkinatoimenpiteitä vain luotettavien tahojen kanssa.

- o Myönnettävien takausten osalta vastapuoliriskejä hallitaan mm. edellyttämällä riittävät vastavakuudet.

Henkilöriski

- Henkilöriskillä tarkoitetaan, että kuntayhtymän rahoituksen ja maksuvalmiuden hoitamiseen tarvittavat käyttöoikeudet, resurssit ja/tai osaaminen on puutteellista, jolloin päivittäisten asioiden hoitaminen vaikeutuu.
  - o Henkilöriskin hallitsemiseksi kuntayhtymä varmistaa riittävän resurssin ja osaamisen.
  - o Henkilöriskiä minimoidaan ylläpitämällä tilinkäyttö- ja maksuvaltuusoikeudet, sekä rahoituksen prosessikuvaukset ja dokumentaatio ajan tasalla.

Yhteenvedotaulukko riskeistä ja riskien hallintakeinoista:

Riski	Riskiltä suojautuminen
Markkinariski - Korkoriski: Rahoituskustannusten muutos - Valuuttariski: Valuuttakurssien vaikutus lainoihin tai sijoituksiin	- Korkosuojaus (johdannaissopimus), laina-aikajakauma ja korkosidonnaisuusjakauma - Markkinatiedot määritetyistä markkinatietolähteistä - Varainhankinta euromääräisenä
Maksuvalmiusriski: - Maksuvalmius ei riitä lainanhoitoon ja muiden kulujen maksuihin - Saatavuusriski: Rahamarkkinatilanteen aiheuttama rahan saatavuuden vaihtelu - Jälleenrahoitusriski: Erääntyvä rahoitus on rahoitettava uudelleen ja rahan saatavuus vaikeutunut tai hinta nousnut	- Maksuvalmiuden ylläpito useammilla maksuliikennetileillä - Rahoitusvaihtoehtojen monipuolinen hyödyntäminen ja likviditeetin ylläpito - Kassavarojen sijoitus vähäriskisiin kohteisiin - Maturiteettirakenteen hajautus
Vastapuoliriski: - Vastapuoli ei täytä sopimusvelvoitteitaan ja varojen saaminen vaikeutuu	- Rahoitus- ja markkinatoimenpiteet vain etukäteen hyväksytyjen ja luotettavien vastapuolien kanssa - Myönnettäviin takauksiin edellytetään riittävät vastavakuudet
Henkilöriski: - Rahoituksen ja maksuvalmiuden hoitamiseen tarvittavien resurssien ja/tai osaamisen puute. - Puutteelliset käyttöoikeudet ja puutteelliset tiedot, jolloin päivittäisten asioiden hoitaminen vaikeutuu.	- Riittävän resurssin ja osaamisen varmistaminen. - Rahoituksen prosessikuvaukset ja dokumentaatio. - Ajantasaiset tilinkäyttö- ja maksuvaltuudet.

Korkosuojaus

Korkojen suojauksella pyritään vakaaseen ja ennustettavaan rahoituskustannusten tasoon. Korkoriskiltä voidaan suojautua sitomalla osa lainoista kiinteäkorkoisiksi, laina-aikajakaumalla tai tekemällä koronvaihtosopimuksia, korko-optioita ja näiden yhdistelmiä. Johdannaisten käytön tarkoituksena on lainasalkun korkoriskin hallinta eli johdannaista voidaan käyttää vain suojaamistarkoituksissa. Johdannaisten käyttö mahdollistaa rahoituksen hankkimisen ja riskien hallinnan erottamisen toisistaan. Laina voidaan sopia valitun rahoittajan kanssa ja korkoriskiä voidaan hallita erillisellä johdannaissopimuksella, jolloin sen tarjoaja voidaan kilpailuttaa tarvittaessa erikseen. Mahdollisen negatiivisen viitekoron aiheuttama tosiasiallinen kustannusvaikutus tulee ottaa huomioon suojauksia tehtäessä.

Johdannaissopimus mahdollistaa, mutta ei velvoita, johdannaissopimuksen tekemisen korkosuojausta varten suojauspolitiikan periaatteita noudattaen. Johdannaissopimuksessa sovitaan niistä yleisistä ehdoista, joita sovelletaan pankin tai rahoituslaitoksen kanssa tehtäviin johdannaissopimuksiin. Kuntayhtymän tulee solmia johdannaissopimus pankkien tai rahoituslaitosten kanssa ennen kuin johdannaissopimuksia voidaan tehdä (ja rahoituslaitos tätä yleensä edellyttää). Johdannaissopimuksen hyväksyy kuntayhtymän hallitus.

Sallitut korkosuojausmenetelmät:

- Kiinteä korko
- Vaihtuva korko
- Koronvaihtosopimus
- Korkokatto, korkolattia tai korkoputki tai muu näihin rinnastettavissa oleva korko-optiosopimus

Vallitsevaan suojausasteen tasoon vaikuttaa kuntayhtymän kulloinenkin korkonäkemyks, markkinatilanne sekä lainamäärä ja sen ennustettu kehitys. Johdannaissopimuksia voidaan käyttää myös kiinteäkorkoisen lainan muuttamiseksi vaihtuvakorkoiseksi.

Lainasalkun suojausaste:

Suojausasteella tarkoitetaan korkosuojattujen lainojen osuutta koko lainasalkusta. Suojatuksi katsotut lainat voivat olla kiinteäkorkoisia lainoja tai vaihtuvakorkoisia lainoja, jotka ovat muutettu johdannaissopimuksilla kiinteiksi.

Kuntayhtymän lainasalkusta jäsenkuntalainojen vaihtuvakorkoisia lainoja ei suojata. Lainoilla on luontainen suoja johtuen kuntayhtymän omistajarakenteesta.

Lainasalkun muiden rahoituslainojen osalta tavoiteltava suojausaste on 40 %–80 % välillä. Referenssiä on haettu Suomen kunnista, joiden suojauspolitiikoissa on hajontaa ja suojausaste vaihtelee tyypillisesti 20–80 % välillä.

Kaikki koronvaihtosopimukset tehdään lainakohtaisesti ja suojaamistarkoituksessa, ja siten niiden markkina-arvot esitetään taseen ulkopuolisena eränä. Sopimuksista aiheutuvat kassavirrat kirjataan korkokuluiksi / -tuotoiksi.

Lainasalkun suojausastetta seurataan ja tarkastellaan vuosittain talous- ja toimintasuunnitelman laadinnan yhteydessä, sekä jokaisen uuden pitkäaikaisen lainan noston yhteydessä.

Tytäryhteisöjen rahoitus

Kuntayhtymän tavoitteena on, että tytäryhteisöt hankkivat pitkäaikaisen vieraan pääomansa hyödyntäen kuntayhtymän talous- ja rahoitusosaamista. Yksityiskohtaiset ohjeet pitkäaikaisen vieraan pääoman hankinnan kilpailuttamisesta antaa kuntayhtymän taloushallinto.

Kuntayhtymä voi antaa vieraan pääoman rahoitusta tapauskohtaisesti. Antolainaa ei saa myöntää, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kuntayhtymän edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Korkotason määräytymisessä tulee huomioida EU:n valtioneuvoston päätökset koskevat säädökset. Mikäli tytäryhteisössä on muita omistajia, niin kuntayhtymä voi osallistua yhtiön rahoitukseen vain omistusosuuden mukaisessa suhteessa.

Tytäryhteisöille voidaan myöntää myös oman pääoman ehtoista rahoitusta. Mahdollisia rahoitusinstrumentteja ovat osakepääoman ja peruspääoman merkintä ja lisäys, sijoitus vapaan oman pääoman rahastoon (SVOP) sekä pääomalainat. Pääomalainoihin ei edellytetä vastavakuuksia.

Konserniohjeen mukaisesti tytäryhteisöjen tulee pyytää toimitusjohtajan ennakkosuostumus mm., kun kyseessä on merkittävä lainanotto ja -anto sekä vakuuksien, takausten taikka muiden yhtiöitä sitovien merkittävien rahavelvoitteiden antaminen tai niiden ehtojen muuttaminen.

Konserniohjeessa on määritelty muista ennakkokannanottoa vaativista toimenpiteistä tarkemmin.

Raportointi

Kuntayhtymän toimitusjohtaja tai hänen määräämänsä vastaa varainhankinnan raportoinnista kuntayhtymän hallitukselle osavuosisikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä sekä aina, mikäli tapahtuu merkittäviä muutoksia lainojen, ja niitä suojaavien johdannaisten yhteenlasketun nettoposition ja markkinakorkojen potentiaalisten muutosten vaikutuksesta rahoitusmenoihin ja tuloslaskelmaan.

Tytäryhteisöt raportoivat hallitukselle myös osavuosisikatsausten sekä tilinpäätösten yhteydessä. Hallitus ja taloushallinto antavat ohjeet tytäryhteisöjen raportoinnin aikatauluista ja raportoinnin periaatteista.

Kassavarojen sijoittamisen periaatteet

Kuntayhtymän sijoitustoiminta tulee hoitaa turvallisesti ja taloudellisesti ja niin, ettei toimintaan sitoudu tarpeettoman paljon käyttöpääomaa.

Kuntayhtymän varoja voidaan sijoittaa suoraan, käyttää rahastoja tai muita sijoitusinstrumentteja. Kuntayhtymän sijoituksissa tavoitteena on mahdollisimman hyvä tuotto-riskisuhde. Sijoituksia tehtäessä on huolehdittava sijoitusten hajautuksesta. Varojen on tarvittaessa oltava käytettävissä tarkoitukseensa. Sijoituksista raportoidaan yhtymäkokoukselle tilinpäätöksen yhteydessä.

Kuntayhtymä noudattaa YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita ja sitoutuu sijoitustoiminnassaan edistämään ja toteuttamaan vastuullista sijoitustoimintaa.

Kassavaroja ei sijoiteta osakkeisiin ja varoja voidaan sijoittaa vain jälkimarkkinakelpoisiin instrumentteihin ja hyvän luottoluokituksen saaneisiin sijoituskohteisiin Euroopan talousalueella huomioiden varojen käyttötarpeet. Hallitus voi antaa tarkempia ohjeita kassavarojen sijoittamisesta.